

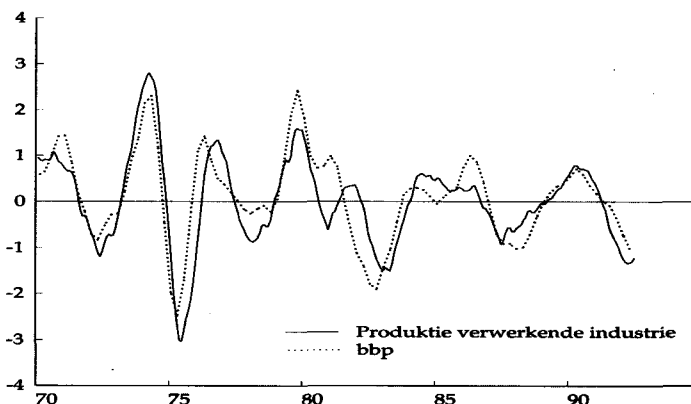
Opleving in de industrie?

Volgens de DNB-conjunctuurindicator zal er dit jaar nog geen sprake zijn van een herstel van de conjunctuur (zie figuur 1). De realisatiereeks laat echter vanaf april het begin van een opleving zien. Is het einde van het conjunctuurdal inderdaad bereikt of zal het herstel in het tweede halfjaar toch niet doorzetten?

Het CPB gaat er in de *Macro Economische Verkenning 1993* van uit dat de conjunctuur in 1992 nog zwak blijft en dat dit jaar nog niet hoeft te worden gerekend op herstel van de conjunctuur. De groei van het bruto binnenlands produkt (bbp) zal volgens het CPB, na een door incidentele factoren (schrikveldag, zachte winter) gunstig eerste kwartaal, in de laatste drie kwartalen van dit jaar niet meer dan 1,5 à 2% bedragen. Daarmee komt de groei voor heel 1992 met 1,75% een fractie lager uit dan in 1991.

De realisatiereeks van de DNB-indicator is echter niet gebaseerd op het bbp, maar op de industriële produktie. Hoewel slechts circa 20% van het bbp in de industrie wordt gevormd, is destijds vanwege de snellere beschikbaarheid en de grotere conjunctuurgevoeligheid gekozen voor de industriële produktie. Bovendien

Figuur 2. Conjunctuur in bbp en produktie verwerkende industrie

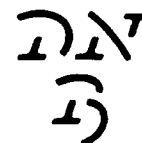


loopt de conjuncturele component in de industriële produktie in het algemeen sterk synchroon met die in het bbp (figuur 2).

Figuur 2 laat zien dat het bbp, in tegenstelling tot de industriële produktie in het eerste halfjaar van 1992, nog geen opleving vertoont. Omslagpunten vielen echter in het verleden ook niet altijd samen. Het CPB gaat ervan uit dat het herstel in de open sector (met name industrie en vervoer) eerder zichtbaar zal zijn dan in de afgeschermdede sector (met name handel en tertiaire diensten). De groei in de open sector zal al in 1992 0,75% hoger liggen dan in 1991 en in 1993 verder aantrekken. In de afgeschermdede sector zal de groei naar verwachting in 1992 nog lager liggen dan in 1991. Het is dus goed mogelijk dat de economie als geheel nog geen opleving laat zien, maar dat de industrie haar dal inmiddels is gepasseerd.

Er zijn echter aanwijzingen dat er nog geen sprake is van een echt stabiel herstel in de industrie. In de af-

gelopen maanden vond de opleving vooral plaats in de halffabrikatenindustrie, met name in de chemie. De halffabrikatenindustrie zal over het algemeen voorlopen op een algemeen produktieherstel. De uitvoer van de chemische produkten is echter in het tweede kwartaal weer dui-



delijk ingezakt. Dit is mogelijk een aanwijzing voor een terugval van de produktie in deze industrietaak in de komende maanden. Een andere indicatie daarvoor zijn de uitkomsten van de CBS-conjunctuurtests voor het tweede kwartaal: de ondernemers in de halffabrikatensector zijn wat pessimistischer geworden.

Conclusie

De conjunctuurindicator laat tot en met december aanstaande nog geen opleving zien. Uitgedrukt in groeitermen voorspelt de indicator een voortzetting van het huidige gematigde groeitempo. De realisatiereeks, gebaseerd op de produktie in de industrie, vertoont echter vanaf het begin van het tweede kwartaal wel enig herstel. Er zijn echter enige twijfels over de duurzaamheid van dit herstel. De conjuncturele component in het bbp laat nog een neergaande beweging zien.

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

